

[Strona Główna](#) > ... > [Postępowanie Sądowe](#) > [Sprawy Cywilne](#) > [Terminy Proceduralne](#) > Lithuania

Terminy proceduralne

Autor treści:

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

1 Jakie rodzaje terminów wyróżnia się w postępowaniu cywilnym?

W kodeksie cywilnym (Civilinis kodeksas) przewidziano ogólny termin przedawnienia oraz krótsze terminy przedawnienia. Wyróżnia się terminy zawite, początkowe oraz końcowe.

2 Wykaz różnych dni uznawanych za dni wolne od pracy na podstawie rozporządzenia (EWG, Euratom) nr 1182/71 z dnia 3 czerwca 1971 r.

Niedziele;

1 stycznia: Nowy Rok;

16 lutego: Święto Odrodzenia Państwa Litewskiego;

11 marca: Święto Odzyskania Niepodległości przez Litwę;

Niedziela Wielkanocna i Poniedziałek Wielkanocny (zgodnie z tradycją zachodnią);

1 maja: Międzynarodowe Święto Pracy;

pierwsza niedziela maja: Dzień Matki;

pierwsza niedziela czerwca: Dzień Ojca;

24 czerwca: przesilenie letnie, Dzień św. Jana;

6 lipca: Święto Państwowości (Dzień Koronacji Króla Mendoga);

15 sierpnia: Wniebowzięcie Najświętszej Maryi Panny;

1 listopada: Wszystkich Świętych;

24 grudnia: Wigilia;

25 i 26 grudnia: Boże Narodzenie.

3 Jakie ogólne zasady regulują terminy w postępowaniu cywilnym?

Termin ustawowy, umowny lub sądowy oznacza się poprzez wskazanie konkretnej daty lub też oznacza się w latach, miesiącach, tygodniach, dniach lub godzinach.

Termin można również oznaczyć poprzez wskazanie zdarzenia przyszłego i pewnego. Wyróżnia się terminy zawite, początkowe oraz końcowe. Termin zawity jest to termin, który może zostać przywrócony przez sąd nawet

po jego upływie, pod warunkiem że terminowi takiemu uchybiono z ważnych przyczyn. Termin początkowy jest to termin, po upływie którego na podstawie przepisów prawa cywilnego powstaje określone uprawnienie lub określony obowiązek. Termin końcowy jest to termin, po upływie którego na podstawie przepisów prawa cywilnego wygasa określone uprawnienie lub określony obowiązek. Terminy końcowe nie mogą zostać przywrócone przez sąd powszechny ani przez sąd arbitrażowy.

Ogólny termin przedawnienia wynosi dziesięć lat.

W przepisach litewskich ustanowiono krótsze terminy przedawnienia w odniesieniu do określonych rodzajów roszczeń.

Krótszy, miesięczny termin przedawnienia ma zastosowanie do roszczeń powstałych w toku postępowania o udzielenie zamówienia.

Krótszy, trzymiesięczny termin przedawnienia ma zastosowanie do roszczeń o stwierdzenie nieważności uchwał organów podmiotu prawnego.

Krótszy, sześciomiesięczny termin przedawnienia ma zastosowanie do:

1. roszczeń dotyczących egzekucji kar (grzywny, odsetek za zwłokę);
2. roszczeń dotyczących wad rzeczy sprzedanych.

Krótszy, sześciomiesięczny termin przedawnienia ma zastosowanie do roszczeń wynikających ze stosunków między przedsiębiorstwami transportowymi a ich klientami w odniesieniu do przesyłek wysyłanych na terytorium Litwy, natomiast roczny termin przedawnienia ma zastosowanie do przesyłek wysyłanych za granicę.

Krótszy, roczny termin przedawnienia ma zastosowanie do roszczeń ubezpieczeniowych.

Krótszy, trzyletni termin przedawnienia ma zastosowanie do roszczeń odszkodowawczych, w tym roszczeń odszkodowawczych wynikających z niewłaściwej jakości produktów.

Krótszy, pięcioletni termin przedawnienia ma zastosowanie do roszczeń z tytułu egzekucji odsetek i innych okresowych płatności.

Roszczenia z tytułu wadliwego wykonania dzieła podlegają krótszym terminom przedawnienia.

Roszczenia z tytułu przewozu ładunku, pasażerów i bagażu podlegają terminom przedawnienia określonym w kodeksach (ustawach) mających zastosowanie do konkretnych rodzajów transportu.

Terminu przedawnienia lub zasady obliczania tego rodzaju terminu nie można zmienić na podstawie umowy zawartej między stronami.

Termin przedawnienia nie ma zastosowania do:

- 1) roszczeń z tytułu naruszenia dóbr osobistych o charakterze niemajątkowym, z wyjątkiem przypadków określonych w ustawie;
- 2) roszczeń deponentów o wypłatę depozytów złożonych w banku lub innej instytucji kredytowej;
- 3) innych roszczeń odszkodowawczych wynikających z następujących przestępstw wymienionych w [kodeksie karnym \(Baudžiamasis kodeksas\)](#):
 - 1) ludobójstwa (art. 99);
 - 2) traktowania osób w sposób zakazany na mocy prawa międzynarodowego (art. 100);
 - 3) zabójstwa osób chronionych na mocy międzynarodowego prawa humanitarnego (art. 101);
 - 4) deportacji lub przesiedlenia osób cywilnych (art. 102);
 - 5) spowodowania uszkodzenia ciała osób chronionych na mocy międzynarodowego prawa humanitarnego, ich

torturowania lub innego rodzaju nieludzkiego traktowania (art. 103);

6) przymusowego wykorzystywania osób cywilnych lub jeńców wojennych w siłach zbrojnych wroga (art. 105);

7) zniszczenia chronionych przedmiotów lub grabieży narodowych dóbr kultury (art. 106);

8) napaści (art. 110);

9) niedozwolonych ataków zbrojnych (art. 111);

10) stosowania zakazanych środków walki (art. 112);

11) niedopełnienia obowiązków dowódcy;

12) przypadków określonych w innych ustawach i innych roszczeń.

Terminy mające zastosowanie do rozpatrywania spraw cywilnych. Sąd musi rozpatrzyć sprawę cywilną bez zbędnej zwłoki, unikać przewlekłości i zapewnić, by sprawa cywilna została rozpoznana na jednej rozprawie.

W przypadku niektórych kategorii spraw cywilnych termin na rozpoznanie sprawy może zostać określony w przepisach prawa. Jeżeli sąd pierwszej instancji nie dokona czynności procesowej wymaganej na podstawie kodeksu cywilnego, strona postępowania mająca interes w dokonaniu tej czynności jest uprawniona do zwrócenia się do sądu drugiej instancji o wyznaczenie terminu jej dokonania. Wniosek musi zostać złożony za pośrednictwem sądu rozpatrującego sprawę, który ma obowiązek rozstrzygnąć o dopuszczalności wniosku nie później niż w dniu roboczym następującym po dniu wpływu tego wniosku. Jeżeli sąd, który nie dokonał czynności procesowej, co stało się podstawą złożenia wniosku, dokona przedmiotowych czynności w terminie siedmiu dni roboczych od dnia wpływu wniosku, uznaje się, że strona wycofała wniosek. W przeciwnym razie wniosek zostaje przekazany sądowi drugiej instancji w terminie siedmiu dni roboczych od dnia jego wpływu. Co do zasady tego rodzaju wnioski są rozpatrywane w postępowaniu pisemnym, w którym nie powiadamia się stron o terminie i miejscu posiedzenia ani nie wzywa się ich do uczestnictwa w tym posiedzeniu. Sąd drugiej instancji musi rozpatrzyć wniosek w terminie siedmiu dni roboczych od dnia wpływu wniosku. Prezes sądu drugiej instancji, przewodniczący wydziału cywilnego lub wyznaczony przez nich sędzia musi rozpatrzyć wniosek i wydać w jego przedmiocie postanowienie. Wydanego postanowienia nie można zaskarżyć w drodze wniesienia zażalenia (*atskirasis skundas*).

4 W którym momencie rozpoczyna się bieg terminu, jeżeli dana czynność ma zostać wykonana w danym okresie?

Bieg terminu rozpoczyna się o godz. 0:00 dnia następującego po dniu kalendarzowym lub po dniu wystąpienia zdarzenia, które wyznacza rozpoczęcie jego biegu, o ile przepisy szczególne nie stanowią inaczej.

5 Czy na rozpoczęcie biegu terminu może wpłynąć lub go zmienić sposób przekazywania lub doręczenia dokumentów (doręczenie osobiste przez posłańca lub drogą pocztową)?

Wszelkie pisemne oświadczenia i powiadomienia nadane pocztą, telegrafem lub przekazane za pośrednictwem innych środków łączności przed północą ostatniego dnia terminu uznaje się za wysłane w terminie (art. 1.122 kodeksu cywilnego).

Art. 123 ust. 3-4 kodeksu postępowania cywilnego (Civilinio proceso kodeksas) stanowi, że jeżeli osoba doręczająca pismo sądowe nie zastanie adresata w jego miejscu zamieszkania lub miejscu pracy, pismo należy doręczyć dowolnemu dorosłemu zamieszkałemu z nim członkowi rodziny (dzieciom (dzieciom przysposobionym), rodzicom (rodzicom adopcyjnym), małżonkowi itd.), z wyjątkiem przypadków, w których członkowie rodziny mają sprzeczne interesy prawne w rozstrzygnięciu sprawy, lub - jeżeli również oni są nieobecni - pracownikowi administracji w miejscu pracy.

Jeżeli osoba doręczająca pismo sądowe nie zastanie adresata w siedzibie osoby prawnej lub w miejscu

wskazany przez osobę prawną, należy je doręczyć dowolnemu pracownikowi osoby prawnej obecnemu w miejscu doręczenia. W przypadku niedoręczenia pisma sądowego w sposób wskazany w niniejszym akapicie należy je wysłać na adres siedziby osoby prawnej; pismo uznaje się za doręczone po upływie dziesięciu dni od daty nadania.

6 Jeżeli dojdzie do zdarzenia, które rozpocznie bieg terminu, czy do terminu wlicza się dzień, w którym doszło do zdarzenia?

Bieg terminu rozpoczyna się o godz. 0:00 dnia następującego po dniu wystąpienia zdarzenia wyznaczającego rozpoczęcie jego biegu, o ile przepisy szczególne nie stanowią inaczej (art. 73 kodeksu postępowania cywilnego).

7 Jeżeli termin jest oznaczony w dniach, czy liczba dni obejmuje dni kalendarzowe czy dni robocze?

Termin przedawnienia oznacza się w dniach kalendarzowych. Jego bieg rozpoczyna się o godz. 0:00 dnia następującego po dniu kalendarzowym lub po dniu wystąpienia zdarzenia, które wyznacza rozpoczęcie jego biegu, o ile przepisy szczególne nie stanowią inaczej.

8 Kiedy taki termin jest wyrażony w tygodniach, miesiącach lub latach?

Bieg terminu procesowego oznaczonego w latach, miesiącach, tygodniach lub dniach rozpoczyna się o godz. 0:00 dnia następującego po dniu kalendarzowym lub po dniu wystąpienia zdarzenia, które wyznacza rozpoczęcie jego biegu, o ile przepisy szczególne nie stanowią inaczej.

9 Kiedy upływa termin, jeżeli jest wyrażony w tygodniach, miesiącach lub latach?

Termin oznaczony w tygodniach upływa o godz. 24:00 odpowiedniego dnia ostatniego tygodnia objętego terminem. Termin oznaczony w miesiącach upływa o godz. 24:00 odpowiedniego dnia ostatniego miesiąca objętego terminem. Termin oznaczony w latach upływa o godz. 24:00 odpowiedniego dnia odpowiedniego miesiąca ostatniego roku objętego terminem. Jeżeli termin oznaczony w latach lub miesiącach upływa w miesiącu, który nie zawiera danej daty, upływa on ostatniego dnia tego miesiąca.

10 Czy w przypadku, gdy termin upływa w sobotę, niedzielę, oficjalny dzień świąteczny lub dzień wolny od pracy, termin taki zostaje przedłużony do kolejnego dnia roboczego następującego po takim dniu?

Przy obliczaniu terminów uwzględnia się święta państwowe i dni wolne od pracy (soboty i niedziele). Jeżeli ostatni dzień terminu przypada w dniu wolnym od pracy lub w dniu uznanym za święto państwowe, uznaje się, że termin upływa w kolejnym dniu roboczym.

11 Czy w określonych okolicznościach można przedłużyć termin? Jakie warunki należy spełnić, aby skorzystać z takiego przedłużenia terminu?

Przywracanie terminów procesowych. Osoby, które uchybiły terminowi określonymu w przepisach szczególnych lub terminowi sądowemu z przyczyn uznanych przez sąd za istotne, mogą ubiegać się o jego przywrócenie. Sąd może przywrócić termin z urzędu, jeżeli z akt sprawy wynika, że danemu terminowi uchybiono z ważnych przyczyn.

Wniosek o przywrócenie terminu musi zostać wniesiony do sądu, przed którym należało dokonać czynności procesowej. Zostanie on rozpatrzony w postępowaniu pisemnym. Równoległe ze złożeniem wniosku należy dokonać czynności procesowej (wytoczenie powództwa, złożenie pism procesowych czy dokonanie innych czynności), której terminu nie dochowano. Wniosek o przywrócenie terminu musi być uzasadniony. Należy do niego dołączyć dowody potwierdzające konieczność przywrócenia terminu.

Termin procesowy przywraca się postanowieniem sądu. Sąd oddala lub odrzuca wniosek o przywrócenie terminu procesowego w drodze wydania uzasadnionego postanowienia. Postanowienie sądu o oddaleniu lub odrzuceniu wniosku o przywrócenie uchybionego terminu procesowego można zaskarżyć w drodze wniesienia zażalenia.

12 Jakie terminy obowiązują w przypadku odwołań?

Wyrok sądu okręgowego (*apygardos teismas*) można zaskarżyć w terminie 30 dni od dnia jego wydania przez sąd pierwszej instancji.

Zażalenie (*atskirasis skundas*) na postanowienie sądu okręgowego można wnieść:

- w terminie 7 dni od dnia wydania postanowienia w sprawach, w których postanowienie sądu pierwszej instancji będące przedmiotem zażalenia wydano w postępowaniu ustnym;
- w terminie 7 dni od dnia doręczenia poświadczonego odpisu postanowienia w sprawach, w których postanowienie sądu pierwszej instancji będące przedmiotem zażalenia wydano w toku postępowania pisemnego.

Od wyroków sądów okręgowych rozstrzygających co do istoty sprawy przysługuje apelacja (*apeliacinis skundas*), natomiast od postanowień sądów okręgowych wymienionych *expressis verbis* w kodeksie postępowania cywilnego (np. postanowienia oddalającego lub odrzucającego wniosek o przywrócenie terminu procesowego (art. 78 ust. 6 kodeksu postępowania cywilnego), postanowienia w przedmiocie kosztów postępowania (art. 100 kodeksu postępowania cywilnego) lub postanowienia w sprawie niedopuszczalności prowadzenia dalszego postępowania) przysługuje zażalenie.

13 Czy sądy mogą zmieniać terminy, w szczególności termin stawiennictwa lub oznaczać szczególną datę stawiennictwa?

W każdej sprawie postępowanie powinno toczyć się w trybie ciągłym, z wyjątkiem sytuacji, w których zarządza się odroczenia – nie dłuższe niż pięć dni roboczych. Odroczenie zarządza się, aby umożliwić sądowi i stronom postępowania odpoczynek po długiej rozprawie oraz zgromadzenie wszelkich brakujących dowodów, a co za tym idzie zapewnić jak najszybsze rozstrzygnięcie sprawy.

W przypadku odroczenia rozprawy sąd musi wyznaczyć termin kolejnej rozprawy i powiadomić o nim uczestników pismem za potwierdzeniem odbioru. Osoby, które nie stawiły się w sądzie lub które niedawno przystąpiły do postępowania, powiadamia się o terminie następnej rozprawy sądowej zgodnie z kodeksem postępowania cywilnego.

W określonych przypadkach sąd może zawiesić postępowanie. Zawieszenie oznacza, że możliwość dokonywania wszelkich czynności procesowych umożliwiających rozstrzygnięcie co do istoty sprawy zostaje tymczasowo zawieszona na czas nieokreślony. Postępowanie można zawiesić z obiektywnych przyczyn wskazanych w przepisach szczególnych, które uniemożliwiają rozpatrzenie sprawy cywilnej i nie podlegają swobodzie uznania stron lub sądu, lub ze względu na okoliczności, których nie wskazano w przepisach szczególnych, lecz które uniemożliwiają jednak sądowi rozstrzygnięcie co do istoty sprawy.

Sąd musi zawiesić postępowanie w następujących okolicznościach:

- w przypadku śmierci osoby fizycznej lub ustania osoby prawnej, które były stroną postępowania – jeżeli następstwo prawne jest dozwolone w świetle stosunków prawnych będących przedmiotem sporu lub w przypadku utraty zdolności procesowej przez stronę, postępowanie musi zostać zawieszona do czasu wyjaśnienia kwestii następcy prawnego zmarłej osoby fizycznej lub osoby prawnej, której byt prawny ustał, lub okoliczności, które uniemożliwiły następstwo prawne, lub do czasu wyznaczenia przedstawiciela ustawowego osoby fizycznej, która utraciła zdolność procesową;
- gdy danej sprawy nie można rozpatrzyć do czasu rozstrzygnięcia innej sprawy, postępowanie cywilne, karne lub administracyjne zostanie zawieszona do chwili uprawomocnienia się wyroku lub postanowienia sądu lub do chwili wydania decyzji administracyjnej;
- jeżeli w sprawie dotyczącej roszczeń majątkowych przeciwko pozwanemu stwierdzone zostanie, że zaspokojenie tego rodzaju roszczeń majątkowych jest związane z rozpatrzeniem sprawy karnej, postępowanie zostanie zawieszona do czasu rozstrzygnięcia sprawy karnej lub uchylenia środków

tymczasowych ograniczających wykonywanie praw majątkowych; inne okoliczności wskazano również w przepisach szczególnych.

14 Jeżeli zawiadomienie o czynności dotyczącej strony zamieszkałej w miejscu, w którym mogłaby ona skorzystać z przedłużenia terminu, następuje w miejscu, w którym osoby tam zamieszkujące nie mogą skorzystać z przedłużenia, to czy osoba taka traci przywilej wspomnianego przedłużenia?

Nie dotyczy.

15 Jakie konsekwencje ponosi się w przypadku niedochowania terminu?

Upływ terminu przedawnienia przed wytoczeniem powództwa skutkuje odrzuceniem pozwu.

Jeżeli sąd uzna, że terminowi uchybiono z ważnej przyczyny, musi zapewnić ochronę naruszonego uprawnienia i przywrócić dany termin.

Kwestie prawnomajątkowe dotyczące mienia, którego odzyskanie podlega terminom przedawnienia, które upłynęły, rozstrzyga się zgodnie z przepisami księgi IV kodeksu cywilnego.

Prawo do dokonania czynności procesowej wygasa z chwilą upływu terminu ustawowego lub sądowego. Wszelkie pisma procesowe złożone po upływie terminu zwraca się składającym. Niedochowanie terminu wywiązania się z określonego obowiązku procesowego nie zwalnia z tego obowiązku osoby, która dopuściła się uchybienia.

16 Jeżeli termin upłynął, jakie środki przysługują osobom, które go nie dochowały, np. stronom niestawiającym się w sądzie?

Jeżeli terminowi uchybiono z ważnych przyczyn i nie upłynęły więcej niż trzy miesiące od dnia wydania wyroku sądu, sąd może – na wniosek skarżącego – przywrócić termin. Termin wniesienia apelacji można przywrócić, jeżeli sąd uzna, że uchybiono mu z ważnych przyczyn. Postanowienie sądu o oddaleniu lub odrzuceniu wniosku o przywrócenie terminu wniesienia apelacji można zaskarżyć w drodze wniesienia zażalenia. Jeżeli sąd drugiej instancji uwzględni to zażalenie i przywróci termin wniesienia apelacji, przewodniczący wydziału cywilnego sądu drugiej instancji ma obowiązek przekazać apelację wraz z aktami sprawy do rozpoznania izbie sądu drugiej instancji lub przekazać sprawę dopuszczalności apelacji do ponownego rozpoznania sądowi pierwszej instancji. Jeżeli w tych okolicznościach akta sprawy zostaną przekazane izbie sądu drugiej instancji, sąd ten ma obowiązek doręczyć odpisy apelacji wraz z załącznikami stronom postępowania w terminie trzech dni roboczych od dnia otrzymania apelacji. Sąd pierwszej instancji po upływie terminu zaskarżenia wyroku i wniesienia odpowiedzi na apelację w terminie siedmiu dni przekazuje sprawę sądowi drugiej instancji i powiadamia o tym strony. W przypadku przekazania sprawy sądowi drugiej instancji i stwierdzenia przez ten sąd upływu terminu wniesienia apelacji sąd może przywrócić termin z urzędu, pod warunkiem że z akt sprawy *expressis verbis* wynika, iż terminowi uchybiono z ważnych przyczyn, lub poucza stronę postępowania o możliwości złożenia wniosku o przywrócenie terminu wniesienia apelacji (art. 307 ust. 2-3, art. 338 i 78 kodeksu postępowania cywilnego). Postanowienie sądu o oddaleniu lub odrzuceniu złożonego przez skarżącego wniosku o przywrócenie terminu można zaskarżyć w drodze wniesienia zażalenia (art. 78 ust. 6 kodeksu postępowania cywilnego).

■ Ostatnia aktualizacja: 21/10/2019

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwy punkt kontaktowy Europejskiej Sieci Sądowej (EJN). Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. ESS ani Komisja Europejska nie ponoszą odpowiedzialności za wszelkie informacje, dane lub odniesienia zawarte w tym dokumencie. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.